

Szőnyegre hangolva

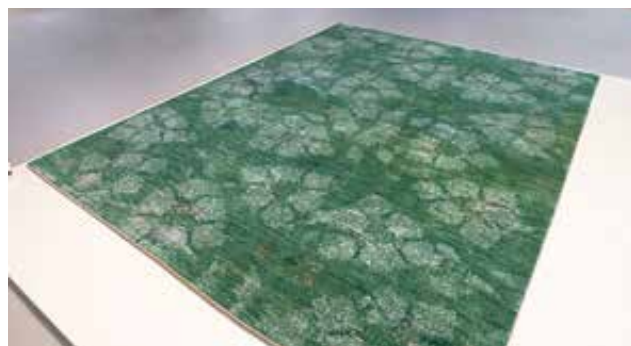
4. RUG ART FEST: KORTÁRS SZŐNYEGTERVEZŐK TALÁLKOZÓJA

2021 nyarának színes záróakkordjaként is tekinthetünk a 4. Rug Art Festre, amelyet idén a törökbálinti MaxCityben rendezett meg a Szőnyegtervezők Társasága Egyesület (SZETT). Az összművészeti igénnyel megrendezett kiállítás programadó jelleggel jelölte ki a szőnyegtervezés kortárs irányait, az egyesület elnökének, Lőrincz V. Gabi szőnyeg-, szövet- és faliképtervező művésznék a szakmai és művészetközvetítő munkássága révén pedig a kortárs szőnyegtervezés új műhelyének sokrétű munkájába nyerhettünk betekintést. Ez a munka magában foglalja a hagyományok újjáélesztését és megtartását, a kortárs képzőművészet hatásának interiorizálását, és az olyan új kihívásokra való reakciót, mint amilyen a környezettudatos életmód.

A kiállított munkákban közös, hogy otthonunk intim terébe készültek: szőnyegek, falitextilek, párnák és takarók, amelyek otthonossá teszik lakóterünket; és műalkotások, faliképek, amelyek egyaránt dekorálhatnak belső és publikus tereket. Műfaji, technikai és technológiai változatosság uralta a kiállítást: hagyományos, kézi technikákat láthattunk és a gépesített technológia különböző kombinációit figyelhettük meg.

A textillel dolgozó alkotó saját kezével formálja az anyagot, amelynek minőségét taktílisán ellenőrzi a teljes folyamat alatt. A tapintás révén nem metaforikusan, vagy

átvitt értelemben, hanem a kéz által kifejtett erő révén materiálisan rögzül az alkotás üzenete a tárgyban, s így a műalkotás belső lényegével közvetlenül szembesül a befogadó, a használó. Ha végigsimítjuk a felületüket, ha kézbe vesszük őket, mi magunk is érzékeljük ezt a művekben. A kiállított alkotások művészi igénnyel készült használati tárgyak, ezért itt – a legtöbb esetben – nem a „mindent a szemnek, semmit a kéznek”-elv érvényesült.

FIGNÁR Levente: Star Fish | Levente FIGNÁR: Star Fish
2020, gyapjú, kézi csomózás, 250x320 cm
Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

4. Rug Art Fest kiállítás (részlet). Az előtérben HORVÁTH Evelin, a háttérben RÓBERT Vanda munkája | 4th Rug Art Fest (exhibition photo).
In the foreground Evelin HORVÁTH's, in the background Vanda RÓBERT's work
MaxCity, Törökbálint, 2021
Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

Mikor alkotó kezek gondossága helyett immár gépek precíz munkája alkotja a formákat, akkor sem vész el a tárgy üzenete. Az innováció hasonló jellegű, mint a kézírás és a gépírás egymáshoz való viszonya: mindkettőnek megvan a maga helye és létjogosultsága.

LŐRINCZ V. Gabi: Erezet No. 1, 2, 3 | Gabi V. LŐRINCZ: Veining Nos 1, 2, 3
 2021, gyapjú, réteges tűzésű handtuft, egyenként: Ø 120 cm
 Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

Nem véletlen, hogy a szecessziós mozgalmakra oly jellemző összművészeti felfogás is egyik fontos, inspiratív alapjának a szőnyegművészetet tekinti, amely a művészet

többi műfajának is mintául szolgált az említett időszakban. Bár a stílus az idő folyamán változik, az összművészeti igény áthatotta a 4. Rug Art Fest szellemiségét is: a Czákó Zsolt grafikusművész tervezte arcukat a helyszínen és a rendezvényhez kapcsolódó újságban is vizuális egységbe foglalta a SZETT tevékenységét. A monitoron a SZETT tizenkét tervezője stafétamódszerrel készült szőnyegének tervezési folyamatába tekinthetett be a látogató. Az egyesület mozitermében a Németh Éva textilművész (1930–2019) szőnyegtervezői művészetéhez kapcsolódó pályázat 41 tervét láthattuk.

A kiállításon megtekinthettük a SZETT *Rug Art Lab* szakmai továbbképzési projektjében készült egyedi mintázású filcszőnyegeket, amelyeknek prototípusát Lőrincz V. Gabi fejlesztette ki, s az ő nevéhez fűződik a részvételi lehetőség évről évre való megszervezése is. A projektet a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) és a Nemzeti Kulturális Alap támogatta. A 2021-es év Aranyvilla díjas alkotója Veres-Veszprémi Lili lett, aki a kiállításon kilim szőnyegkollekciónak mutatta be, amelyet a Moholy-Nagy László formatervezési ösztöndíjprogram keretében valósított meg. Az *Itt nemez van* a Multifelt Factory nemezgyár és a SZETT Hargitai Éva emlékére alapított ösztöndíja, amelynek idei nyertese Rácz Zsófia, akinek nyertes pályamunkája is megtekinthető volt a kiállításon.

RÁ CZ Zsófia: Swing Swing függőágy. Az Itt nemez van – Hargitai Éva alkotói ösztöndíj nyertes pályaműve
 Zsófia RÁ CZ: Swing Swing hammock. Winner of Here Is Felt – Éva Hargitai scholarship competition for designers
 2021, gyapjúfűlc, kenderkötél, faállványzat, egyedi struktúradesign, 100x220 cm
 Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

KALÁCSKA Zsana: **Glowing Garden – VIVOID Green Wall, video mapping** | Zsana KALÁCSKA: **Glowing Garden – VIVOID Green Wall, video mapping**
2021, gyapjúfilc, egyedi struktúradesign, 150x200 cm
Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

4. Rug Art Fest kiállítás (részlet). Az előtérben VERES-VESZPRÉMI Lili Aranyvilla-díjas kilim szőnyege | 4th Rug Art Fest (exhibition photo). In the foreground Lili VERES-VESZPRÉMI's kilim rug, the winner of the Golden Fork award | MaxCity, Törökbálint, 2021

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

A kiállított művek közül érdemes megemlíteni Fignár Levente designer kézi csomózású szőnyegét, amellyel a hagyományos szőnyegkészítési technikát népszerűsíti. A hagyományos technikák és a modern formavilág ötvözete inspirálta Révész Eszter kihagyásos loop technikával szőtt alkotásait. Róbert Vanda munkái a kézi technika és a gépi technológia kombinálásával új irányt mutatnak a nemezművészetben. A 2019-es Aranyvilla díjas, MMA-ösztöndíjas Kalácska Zsana a moduláris textildesign képviselője, akinek a munkáiban összművészeti igényrel a moduláris filcelemek formái a vetített fényhatások

révén váltak még plasztikusabbá. Szintén a modularitás jellemzi Herényi Blanka filcből készült tárolóját. Finomplasztikára épülnek Lőrincz V. Gabi buklé és réteges tűzéssel készült handtuft szőnyegei, amelyeket több színvariációban láthattunk. Fontos egység volt a kiállításon az ökodeSIGN, amelynek elvei több tervező újrashasznosított anyagból készült szőnyegeiben és Bokányi Nóra párnáiban voltak tetten érhetőek. Kilim szőnyeggel volt jelen még a kiállításon Szentiványi-Székely Enikő, Vándor Krisztina, Szirják Edit és Elek Tímea. Gyűrt fémszövéses alkotásával Kovács Móni a falitextil műfaji határait feszegette.

Az ideji, a negyedik alkalommal megrendezett Rug Art Fest nem pusztán egy kiállítás, hanem a hazai szőnyegtervezés ünnepe is volt. Egy szellemi és művészeti műhely rendezvénye, amelyen mindannyian részesei lehettünk ennek a rendkívül gazdag, színes világnak. A szőnyegek, takarók, párnák révén együtt él a hagyomány és a modernitás, a művészet és a praktikum. Nem kétséges: ezek a tárgyak elvitathatatlanul fontos szerepet játszanak abban, hogy lakásunk valódi otthonná váljék.

JÁSZ Borbála

filozófus, művészettörténész

4. Rug Art Fest kiállítás (részlet). Az előtérben VÁNDOR Krisztina kilim szőnyege | 4th Rug Art Fest (exhibition photo). In the foreground Krisztina VÁNDOR's kilim rug | MaxCity, Törökbálint, 2021

Fotó: Réthey-Prikkel Tamás

(4. Rug Art Fest. Kortárs Szőnyegtervezők Találkozója. MaxCity, Törökbálint, 2021. augusztus 27. – szeptember 9.)